

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра початкової та дошкільної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Дмитро ГЕРЦЮК

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТВОРЧИСТЬ В ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

освітній рівень другий (магістерський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 012 «Дошкільна освіта»
освітня програма: Дошкільна освіта
факультет педагогічної освіти

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Творчість в діяльності педагога» для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти Новосельська Н. Т.

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від « 29 » серпня 2023 року, № 1

Завідувач кафедри

Наталія МАЧИНСЬКА

Робочу програму погоджено Навчально-методичною комісією факультету педагогічної освіти

Протокол від « 30 » серпня 2023 року, № 1

Голова НМК

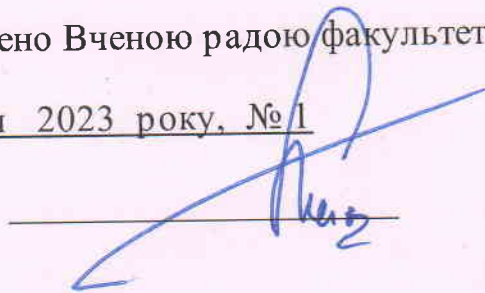

Любов НОС

Робочу програму затверджено Вченою радою факультету

Протокол від « 30 » серпня 2023 року, № 1

Голова Вченої ради

Дмитро ГЕРЦЮК

© Новосельська Н.Т., 2023 рік

© Новосельська Н.Т., 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка <hr/> (шифр, назва)	Статус: Вибіркова Мова навчання: Українська	
Модулів – 2	Освітній рівень другий (магістерський)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	1-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Лекції	
		0 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		96 год.	110 год.
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю – залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття освіти – 20 / 80;

для заочної форми здобуття освіти – 8,3 / 91,7.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою та завданнями навчальної дисципліни «Творчість в діяльності педагога» є ознайомлення студентів з історією розвитку, законами і принципами педагогіки творчості; дослідження нормативно-правової бази розвитку педагогічної творчості в Україні наприкінці ХХ-поч. ХХІ століття; авторських технологій та зарубіжного досвіду; формування готовності здобувача вищої освіти до впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти технологій педагогічної творчості.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає оволодіння здобувачами

а) компетентностями загальними (КЗ):

КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

б) компетентностями спеціальними (фаховими) (КС):

КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

ПРН-3. Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів.

Очікувані результати навчання:

Знання: знати історико-педагогічні засади становлення та розвитку педагогіки творчості, сутність, специфічні ознаки, теоретичний зміст понять «творчість», «педагогіка творчості», «педагогічна творчість», «творча діяльність»;

Уміння: уміти визначати критерії та рівні творчої педагогічної діяльності педагога; забезпечувати психологічні і педагогічні умови творчої діяльності дітей дошкільного віку, застосовувати методи і прийоми стимулювання їх творчої активності; впроваджувати педагогічні технології формування творчої особистості дошкільників.

Комунікація: володіти нормами сучасної української літературної мови та основами культури мовлення в особистій та професійній комунікації; будувати партнерську взаємодію на основі морально-етичних та правових норм поведінки; рефлексувати й самостійно коригувати власний стиль спілкування для забезпечення комфортної життєдіяльності; переконувати, знаходити підхід до дітей, лідирувати, вести міжособистісне спілкування, переговорні процеси, брати участь у роботі в команді, плекати особистісний розвиток, ерудованість, креативність, здатність управління часом; володіти навичками ведення діалогу (дискусії), самостійного креативного мислення у професійно-педагогічній діяльності.

Автономія та відповідальність: виявляти ініціативність у процесі пізнання; рефлексувати власну навчально-пізнавальну діяльність із наступним її коригуванням задля підвищення її ефективності; здатність до організації і керівництва художньою діяльністю дітей дошкільного віку та збагачення особистісного художньо-естетичного досвіду через опанування мистецькими знаннями, творчими вміннями та навичками з метою духовного самовдосконалення та саморозвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТВОРЧІСТЬ ЯК ФАКТОР МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕНЬ

Тема 1. Мотиваційний компонент професійно-креативної діяльності фахівців в освітньому процесі

Професійно-креативна діяльність педагога. Співвідношення внутрішньої і зовнішньої мотивації в професійно-креативній діяльності педагога.

Мотиваційно-проективні модули в освітньому процесі.

Тема 2. Розвиток «м'яких» навичок для мотиваційної спрямованості особистості

«М'які» навички як ефективний чинник формування лідерських якостей. Інновації технологій формування «м'яких» навичок. Проектна діяльність в позанавчальній роботі: розвиток творчості та оригінальності. Мотиваційні інструменти формування «м'яких» навичок (soft skills).

Тема 3. Творчість і мотивація досягнень: діалектична взаємодія

Розуміння сутності творчості та її роль у досягненні успіху. Вплив творчості на мотивацію досягнень. Творчість: розвиток і самореалізація особистості.

Тема 4. Процесуальний та особистісний аспекти творчості

Класичні і сучасні теорії творчості. Теорії творчого мислення. Зміст і структура творчої діяльності. Стадії і механізми творчого процесу.

Тема 5. Психологічні особливості творчої особистості

Види творчої діяльності. Рівні творчої діяльності. Зміст і структура творчого потенціалу. Характерні риси творчої особистості.

Тема 6. Здібності й обдарованість.

Загальна характеристика здібностей. Обдарованість.

Тема 7. Психологічна діагностика та активізація творчості

Методи дослідження творчої особистості. Особливості застосування авторських методик дослідження творчих якостей особистості. Концептуальні положення щодо розвитку творчого потенціалу особистості. Методи навчання і активізації творчості.

Змістовий модуль 2. ПЕДАГОГІКА ТВОРЧОСТІ

Тема 8. Історія розвитку педагогіки творчості

Зародження педагогіки творчості. Педагогічні концепції ХХ століття. Закони та принципи педагогіки творчості.

Тема 9. Педагогічні технології творчого розвитку дошкільників та вихователів

Види творчої діяльності педагога. Технології організації навчального процесу, спрямованого на творчий розвиток дошкільників. Методи та прийоми стимулювання творчої активності дітей. Технології розвитку педагогічної творчості вихователя.

Тема 10. Технології педагогічної творчості вчителів-новаторів

Нормативно-правова та методична база розвитку педагогіки творчості. Гуманна педагогіка Шалви Амонашвілі. Зарубіжний досвід.

Тема 11. Творчі можливості дошкільників та вихователів: технології вивчення

Засоби діагностики та розвитку творчих можливостей дошкільників. Технологія вивчення рівня творчої педагогічної діяльності педагога. Технологія вивчення рівня творчої педагогічної діяльності колективу вихователів.

Тема 12. Модульна технологія підготовки вихователя до педагогічної творчості

Теоретичні основи підготовки вихователя до педагогічної творчості. Компоненти змісту підготовки вихователя до педагогічної творчості. Логіка розробки навчального курсу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с/р		л	п	лаб.	інд.	с/р
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ТВОРЧІСТЬ ЯК ФАКТОР МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕНЬ												
Т. 1. Мотиваційний	10		2			8	11	2			9	

компонент професійно-креативної діяльності фахівців в освітньому процесі												
Т. 2. Розвиток «м'яких» навичок для мотиваційної спрямованості особистості	10		2			8	9					9
Т. 3. Творчість і мотивація досягнень: діалектична взаємодія	10		2			8	9					9
Т. 4. Процесуальний та особистісний аспекти творчості	10		2			8	9					9
Т. 5. Психологічні особливості творчої особистості	10		2			8	11		2			9
Т. 6. Здібності й обдарованість.	10		2			8	11	2				9
Т.7. Психологічна діагностика та активізація творчості	10		2			8	9					9
Разом за змістовим модулем 1	70		14			56	69	4	2			63
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. ПЕДАГОГІКА ТВОРЧОСТІ												
Т.8. Історія розвитку педагогіки творчості	10		2			8	10					10
Т. 9. Педагогічні технології творчого розвитку дошкільників та вихователів	10		2			8	10					10
Т.10. Технології педагогічної творчості вчителів-новаторів	10		2			8	10					10
Т. 11. Творчі можливості дошкільників та вихователів: технології вивчення	10		2			8	12	2				10
Т.12. Модульна технологія підготовки вихователя до педагогічної творчості	10		2			8	9		2			7
Разом за змістовим модулем 2	50		10			40	51	2	2			47
Усього годин	120		24			96	120	6	4			110

5. Теми практичних занять

не передбачено

ба. Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мотиваційний компонент професійно-креативної діяльності фахівців в освітньому процесі	2
2	Розвиток «м'яких» навичок для мотиваційної спрямованості особистості	2
3	Творчість і мотивація досягнень: діалектична взаємодія	2
4	Процесуальний та особистісний аспекти творчості	2
5	Психологічні особливості творчої особистості	2
6	Здібності й обдарованість.	2
7	Психологічна діагностика та активізація творчості	2
8	Історія розвитку педагогіки творчості	2
9	Педагогічні технології творчого розвитку дошкільників та вихователів	2
10	Технології педагогічної творчості вчителів-новаторів	2
11	Творчі можливості дошкільників та вихователів: технології вивчення	2
12	Модульна технологія підготовки вихователя до педагогічної творчості	2

66. Теми семінарських занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологічні особливості творчої особистості	2
2	Модульна технологія підготовки вихователя до педагогічної творчості	2

7. Теми лабораторних занять

не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мотиваційний компонент професійно-креативної діяльності фахівців в освітньому процесі	8
2	Розвиток «м'яких» навичок для мотиваційної спрямованості особистості	8
3	Творчість і мотивація досягнень: діалектична взаємодія	8
4	Процесуальний та особистісний аспекти творчості	8
5	Психологічні особливості творчої особистості	8
6	Здібності й обдарованість.	8
7	Психологічна діагностика та активізація творчості	8
8	Історія розвитку педагогіки творчості	8
9	Педагогічні технології творчого розвитку дошкільників та вихователів	8
10	Технології педагогічної творчості вчителів-новаторів	8
11	Творчі можливості дошкільників та вихователів: технології вивчення	8
12	Модульна технологія підготовки вихователя до педагогічної творчості	8
	Разом	96

9. Індивідуальні завдання

не передбачено

10. Методи навчання

	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
ПРН-2. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.	Семінарські заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та емпіричний методи, метод застосування знань, навчальна дискусія.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань. Підсумковий контроль: тестовий контроль.
ПРН-3. Встановлювати взаємодію (на рівні моделювання у навчальній діяльності) з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів	Семінарські заняття та самостійна робота: репродуктивний, частково-пошуковий та дослідницький методи, метод застосування знань.	Поточний контроль: усне опитування, практична робота, само- та взаємооцінювання, особиста рефлексія, рубрики до конкретних завдань, імітаційна діяльність (моделювання діяльності, ситуацій) та її аналіз. Підсумковий контроль: тестовий контроль.

11. Методи контролю

- усне опитування;
- спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти;
- оперативний контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- тестовий контроль (залік).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2						100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Модульний контроль 1	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Модульний контроль 2	
7	7	7	7	7	7	8	5	8	8	8	8	8	5	

Шкала оцінювання

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою
A	90–100	Відмінно
B	81-89	Добре
C	71-80	
D	61-70	Задовільно
E	51-60	
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання

F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
---	------	--

13. Рекомендована література

Базова

1. Ємчик, О. (2023). Інноваційна діяльність як вид педагогічної творчості вихователя закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 25–30, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.4>.
2. Курчатова А. (2022). Формування та розвиток педагогічної творчості вихователя засобами саморозвитку. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Вип. 1(1). С. 85–91.
3. Наказ Міністерства економіки України Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» від 19 жовтня 2021 р. № 755-21. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>.
4. Підлипняк І. (2022). Підготовка майбутніх фахівців з дошкільної освіти до інноваційної діяльності. *Acta paedagogica volynienses*. 2022. Вип. 2. С. 30–36.
5. Про дошкільну освіту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
6. Базовий компонент дошкільної освіти (2021). Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. URL: <https://ezavdnz.expertus.com.ua/book?bid=37876>
7. Сергеева Л.М., Просіна О.В., Ілляхова М.В. (2023). Творчість як фактор мотивації досягнень: навчальний посібник. Біла Церква, ТОВ «Білоцерківдрук». 2023. 124 с.
8. Сисоева С. О. Основи педагогічної творчості : Підручник для студ. вищих пед. навч. закладів / АПН України; Ін-т пед. і психології проф. освіти. – К. : Міленіум, 2006. 346 с.

Допоміжна

1. Дроздова М. А. Психологія творчості: Навч. посіб. / М. А. Дроздова. – Чернігів: Лозовий В. М., 2012. – 247 с.
2. Ємчик О.Г. (2021). Педагогічна творчість та самоменеджмент організатора дошкільної освіти. Навчально-методичний посібник. Луцьк, 2021. 123 с.
3. Клименко В.В. Психологія творчості. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 480с.
4. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності: Навч. посібник і методичні матеріали. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 608 с.
5. Кудрявцева О. А. (2022). Компоненти та показники сформованості готовності майбутніх бакалаврів дошкільної освіти до інноваційної діяльності з дітьми раннього віку. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 46. С. 122–126.
6. Лучанінова, О., Маркіна, Л. Формування творчої особистості майбутнього педагога в сучасних умовах. XI-Conference-06-07-Melbourne-Australia. Режим доступу: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5731/1/306.pdf>
7. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи : монографія / за ред. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 427 с.
8. Романець В. Психологія творчості: навч. посіб. 3-тє вид. Київ: Либідь, 2004. 288 с.
9. Смолюк С.В. (2022). Використання інноваційних технологій навчання в процесі фахової підготовки майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Випуск 48. Т. 2. С. 223–226.

10. Смольникова Г. В., Семененко А. А. Особливості інноваційної діяльності в закладах дошкільної освіти. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2018. Вип. 30. С. 129–133.
11. Стратегії творчої діяльності: школа В. О. Моляко / за заг. ред. В. О. Моляко. – К.: «Освіта України», 2008. – 702 с.
12. Федій О. А. Підготовка педагогів до використання засобів естетотерапії: теорія і практика : монографія / О. А. Федій. – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2009. – 404 с.
13. Шурин О., Симонович Н. Теоретико-методичні основи педагогічної творчості в професійній підготовці майбутніх педагогів. – Інноватика у вихованні. Випуск 17. 2023. С. 334-340. <https://ojs.itup.com.ua/index.php/iu/article/view/523/452>

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти [Електрон. ресурс]. <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/basic1/>
2. Вихователь-методист дошкільного закладу: електронний журнал. URL: <https://emetodyst.expertus.com.ua/>
3. Дошкільна освіта: Український інститут розвитку освіти. URL: https://uied.org.ua/%D0%A2%D0%B5%D0%B3/pre_school_education/
4. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua>
5. «Psychology Today» – онлайн-журнал, який публікує статті і блоги відомих психологів і фахівців з мотивації. <https://www.psychologytoday.com/>
6. «Verywell Mind» – веб-ресурс пропонує широкий спектр інформації про психологію і психічне здоров'я. <https://www.verywellmind.com/>
7. «PositivePsychology.com» – веб-сайт спеціалізується на позитивній психології і надає ресурси для розвитку мотивації та творчості. <https://positivepsychology.com/>
8. «TED Talks» – платформа, де експерти з різних галузей подають виступи на теми, пов'язані з мотивацією, творчістю та особистісним розвитком.: <https://www.ted.com/>